

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Policji
oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 1164)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem przedłożonej Senatowi ustawy jest zrównanie uprawnień rodzicielskich funkcjonariuszy służb mundurowych z uprawnieniami pracowników ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień ojcowskich.

Założeniem ustawodawcy jest uwzględnienie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 czerwca 2006 r. (sygn. akt P 30/05) w którym Trybunał podkreślił, że administracyjnoprawny charakter stosunku zatrudnienia funkcjonariuszy uzasadnia tylko takie odstępstwa od regulacji ogólnych prawa pracy, jakie są konieczne z uwagi na charakter służby. Dlatego nie jest uzasadnione, aby m.in. prawo do urlopu wychowawczego funkcjonariuszy było regulowane w sposób odrębny. Trybunał Konstytucyjny dostrzegł oczywiście odmienną sytuację prawną pracowników i funkcjonariuszy. Pierwsi pozostają w stosunku pracy, drudzy – w stosunku służbowym o charakterze administracyjnym.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego w stosunku służbowym trzeba jednak dostrzec, poza sferą praw i obowiązków ściśle związanych ze służbą, sferę elementów o charakterze socjalnym (pracowniczym). W ostatniej wymienionej sferze, przy braku wyraźnych przeciwwskazań, czy to ustawowych, czy to wynikających z charakteru służby, nie powinno się wykluczać stosowania przepisów Kodeksu pracy.

Ustawa uchwalona przez Sejm zmienia przepisy ośmiu ustaw tzw. ustaw pragmatycznych i ujednotacza w nich uprawnienia rodzicielskie funkcjonariuszy poszczególnych służb, uwzględniając oczywiście odmienności i specyfikę każdej z nich.

Ustawa zmienia przepisy następujących ustaw:

- z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej,
- z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu,
- z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu,
- z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym,
- z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego i
- z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

Funkcjonariusze poszczególnych służb uzyskują uprawnienia do ochrony przed zwolnieniem ze służby w okresie ciąży, urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu wychowawczego.

Ustawa określa wyjątkowe przypadki, gdy zwolnienie w tych okresach jest możliwe tj. w przypadku dyscyplinarnego wydalenia ze służby lub skazania za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Zwolnienie jest możliwe także w sytuacjach, gdy wymaga tego ważny interes służby lub z powodu likwidacji jednostki policji lub reorganizacji – wtedy jednak funkcjonariuszowi przysługuje prawo do uposażenia do końca ciąży lub końca danego urlopu.

Ustawa przyznaje funkcjonariuszom uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy, jeżeli ustawy pragmatyczne nie stanowią inaczej.

W przypadku funkcjonariuszy, ustawodawca wyłączył możliwość korzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 186⁷ Kodeksu pracy, tj. wystąpienia z wnioskiem o obniżenie wymiaru czasu pracy w okresie, w którym funkcjonariusz mógłby korzystać z urlopu wychowawczego.

Ustawa zawiera dodatkowo przepis przejściowy stanowiący, że funkcjonariusze, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy podjęli służbę w obniżonym wymiarze czasu służby, mogą korzystać z tego uprawnienia na dotychczasowych zasadach.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w efekcie rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Służbie Celnej, ustawy o Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu i ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (druk nr 2613, wpłynął do Sejmu 19 listopada 2008 r.).

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce w dniu 18 grudnia 2009 r. na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Komisja podjęła uchwałę o skierowaniu projektu do podkomisji stałej.

Podkomisja przyjęła sprawozdanie w dniu 2 marca 2011 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny w dniu 17 marca 2011 r. przyjęła projekt ustawy wraz z licznymi poprawkami, które polegały na:

- dodaniu zmian do ustawy o Straży Granicznej, do ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, do ustawy o Biurze Ochrony Rządu, ustawy o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, a w związku z tym zmianie tytułu ustawy,
- dodaniu przepisu przejściowego dotyczącego obniżonego wymiaru czasu służby,
- uzupełnieniu ustawy o wszystkie uprawnienia dotyczące rodzicielstwa, które przyznano pracownikom w związku z nowelizacjami ustaw, które miały miejsce w latach 2009-2011.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 89. posiedzeniu Sejmu, w dniu 30 marca 2011 r. Wobec niewniesienia poprawek, Sejm przystąpił niezwłocznie do III czytania. Ustawa została uchwalona na tym samym 89. posiedzeniu Sejmu w dniu 1 kwietnia 2011 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator